

Reactie Eurofiber i.c. het conceptbesluit ongewenste zeggenschap telecommunicatie

Algemeen

Het is goed dat de minister met het voorgenomen besluit ongewenste zeggenschap telecommunicatie duidelijkheid geeft over de reikwijdte van het voorgenomen wetsvoorstel ongewenste zeggenschap telecom. Dit was lange tijd onduidelijk en een voornaam punt van kritiek vanuit de sector. Helaas bevestigt het ontwerpbesluit echter de eerdere intentie om met het voorgenomen wetsvoorstel de minister een zeer ruime bevoegdheid te geven.

Zowel de Raad van State als de Kamer hebben in reactie op het wetsvoorstel terecht vragen gesteld over de proportionaliteit ervan. Deze worden nog relevanter nu duidelijk wordt dat in de basis vrijwel alle telecompartijen van enige omvang onder het wetsvoorstellen zullen gaan vallen. In reactie op de vragen van de Raad van State en de Kamer heeft de staatssecretaris enerzijds aangegeven dat de Raad van State niet goed begrepen heeft wat het doel van het wetsvoorstel was en anderzijds in reactie op de vragen van de Kamer aangegeven dat er geen sprake kan zijn van een goede afweging omdat het gaat om de nationale veiligheid.

Het enkele feit dat de maatregel wordt getroffen ter vergroting van de nationale veiligheid kan niet betekenen dat er verder geen afweging van belangen dient plaats te vinden. Zoals de Raad van State heeft aangegeven in haar advies grijpt het wetsvoorstel fors in op het eigendomsrecht. Vanuit de markt is daarop aangevuld dat men verwacht dat dit negatief zal uitwerken op de investeringsbereidheid van buitenlandse investeerders, juist op het moment dat de sector een nieuwe investeringsimpuls nodig heeft voor de komst van o.a. 5G.

In reactie op de vragen van de Kamer geeft de staatssecretaris aan dat *“Het wetsvoorstel zal er zo toe leiden dat er een praktijk ontstaat waarin investeerders die op basis van «normale» commerciële motieven handelen zich geen zorgen hoeven te maken over hun investeringszekerheid.”* Eurofiber acht dit onwaarschijnlijk, vooral omdat het wetsvoorstel de minister de mogelijkheid geeft om met terugwerkende kracht in te kunnen grijpen. Dit leidt tot permanente onzekerheid voor investeerders. Het is juist deze permanente onzekerheid die het gevolg is van de mogelijkheid om achteraf te toetsen die ervoor zorgt dat de impact op de sector zo groot zal zijn en die tot voorzichtigheid zou moeten leiden bij het bepalen van de reikwijdte.

In reactie op vragen uit de Kamer heeft de staatssecretaris aangegeven dat ook andere lidstaten vergelijkbare wetgeving kennen. Hierbij verwijst ze naar de bestaande regelgeving in Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. In deze landen is er echter geen sprake van toetsing achteraf. In Frankrijk wordt zelfs expliciet gesproken over vóórafgaande goedkeuring. Door uit de pas te gaan lopen met andere Europese lidstaten wordt de investeringszekerheid verlaagd en zetten we investeerders ertoe aan om eerder te kijken naar mogelijkheden in andere landen.

Gegeven de mogelijk negatieve impact op de investeringen in digitale connectiviteit in Nederland is het zeer belangrijk om scherp te hebben welk risico wordt afgedekt en hoe groot de kans is dat dit risico zich voor zal doen. Met het wetsvoorstel wil de staatssecretaris voorkomen dat de Nederlandse overheid in een chantabele positie kan worden gebracht door een land met een offensief cyberprogramma. Het chantagemiddel daarbij zou zijn dat een buitenlandse mogendheid, door middel van een belang van minimaal 30% in een telecompartij, zou kunnen dreigen met het staken van deze dienstverlening. Het is uiterst discutabel of een onderneming een dergelijke opdracht van

haar aandeelhouder ook daadwerkelijk zou uitvoeren. De staatssecretaris heeft daarnaast ook zelf aangegeven dat sinds het eerste idee voor het wetsvoorstel in 2013 is ontstaan er zich nog geen enkele situatie heeft voorgedaan waarbij de nieuwe bevoegdheid van de minister ingezet had kunnen/moeten worden.

Resumerend is de te verwachte negatieve impact van het wetvoorstel groot, de kans dat het risico zich voordoet klein en als het zich toch zou voordoen is het onwaarschijnlijk dat het een geloofwaardige dreiging zal zijn. Dit alles zou ertoe moeten leiden dat men terughoudend zou moeten zijn bij het bepalen van welke bedrijven onder deze regelgeving moeten gaan vallen.

Criteria “relevante invloed in de telecomunicatiesector”

Het ontwerpbesluit bevat zeven criteria die bepalend zijn voor de vraag of er sprake is van relevante invloed in de telecomsector. Tevens is nog een achtste criteria toegevoegd die een rekenmethode introduceert wanneer een telecompartij op basis van een van de eerste zeven criteria niet direct onder de regelgeving zou vallen, dan kan dit middels een optelsom van het achtste criteria alsnog.

In de toelichting wordt over de criteria gesteld:

“...dat elke keuze betwistbaar is, in de zin dat er geen ‘enige juiste’ keuze is. Waar het om gaat, is dat de gekozen drempelwaarden voor de regering een goede indicatie geven van welke investering wel en welke niet belangrijk genoeg is om een toets op de gevolgen voor de nationale veiligheid en openbare orde te rechtvaardigen.”

In plaats van de terughoudendheid waartoe Eurofiber oproept, is er dus bewust gekozen om bij enige twijfel omwille van de nationale veiligheid een zo groot mogelijk aantal partijen te onderwerpen aan de reikwijdte van het wetsvoorstel. Zo geldt als eerste criteria dat een aanbieder van een internettoegangsdienst aan meer dan 50.000 huishouden in Nederland onder de reikwijdte valt. Met 7,4 miljoen huishoudens komt dit neer op een marktaandeel van 0,68%. De staatssecretaris verwacht dus dat de nationale veiligheid en openbare orde in het geding zijn, mocht een buitenlands partij met geopolitieke motieven enige mate van zeggenschap hebben in een partij met nog geen 1% marktaandeel.

Met dergelijke criteria is het maken van enig onderscheid vrijwel zinloos en zou kunnen worden volstaan met het aanmerken van alle bij ACM geregistreerde aanbieders van elektronische communicatiediensten.

Eurofiber roept de staatssecretaris op zich te herbezinnen op de vraag wat dient te gelden als relevante invloed in de telecomsector. Daarbij zou veel meer dan nu gebeurt meegewogen moeten worden welke zware impact deze regelgeving kan hebben op de telecombedrijven in Nederland en de mate waarin zij mogelijkheden hebben en houden om buitenlandse investeerders aan te trekken. Zowel de telecomsector als de staatssecretaris willen graag dat Nederland haar koppositie op het gebied van digitale connectiviteit behoudt. Dergelijke regelgeving helpt daar niet bij.